

■ Austrijska politika na Balkanu

Privredni rekorder, politički prosjek

Austrija je na Balkanu privredni gigant – ali ne i politički. U razgovoru za KOSMO dva najveća austrijska eksperta za Balkan, bivši visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu Dr. Wolfgang Petritsch i bivši vicekancelar Dr. Erhard Busek, analiziraju austrijsku politiku prema bivšoj Jugoslaviji.

KOSMO: Gospodine Petritschu, gospodine Busek, koliko su zemlje bivše Jugoslavije važne za Austriju?

Wolfgang Petritsch: Politička važnost zemalja bivše Jugoslavije ne može se potcijeniti. Austrija je s Balkanom povezana mnogostruko: historijski, kul-

turno, ekonomski, politički, a najvažnije i porodično i po mentalitetu. Ove jake veze vodile su i do konflikata, ali pozitivne strane ipak dominiraju. Zato je za Austriju važno da se što više veže za svoje susjede u jugoistočnoj Evropi.

Erhard Busek: Zemlje bivše Jugoslavije za Austriju su važne po svakom pitanju. S jedne strane to su naši susjedi s kojima smo tijesno povezani, ne samo historijski, već i ljudski. S druge strane stabilan i pozitivan razvoj situacije na Balkanu za nas je od presudne važnosti. Ko Evropu uzima za ozbiljno, mora se angažirati u ovom regionu.

KOSMO: Stoji li austrijski politički angažman na Balkanu u suprotnosti s privrednim?

Wolfgang Petritsch: Austrija je na Balkanu privredni gigant, a politički prosječna. To će se promijeniti ulaskom više balkanskih zemalja u EU. Tamo moramo imati jedinstvenu politiku u interesu građana – u tome vidim budućnost zajednice svih zemalja srednje i jugoistočne Evrope. U Evropskoj uniji smo politički snažni i utjecajni samo ako se držimo zajedno.

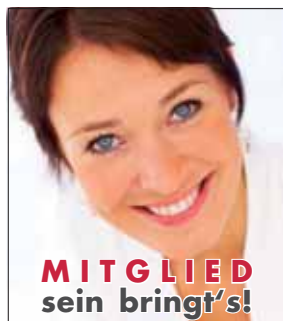
Erhard Busek: Sudjelovanje u privrednom razvoju Balkana je važan segment za političku stabilizaciju,

sku, a slične zamjerke se odnose trenutno i na Kosovo. Koliko su one opravdane?

"Stabilan i pozitivan razvoj situacije na Balkanu od presudne je važnosti za Austriju. Ko želi stabilnu Evropu, želi i stabilan Balkan!" Erhard Busek

ali nije jedini. Pored ekonomskog značaja Austrija ima i društvenu ulogu na Balkanu, njen utjecaj dosta doprinosi i transferu znanja što je jako bitno za ovaj region.

Wolfgang Petritsch: Austrijska politika u devedestim bila je podijeljena. To je dovelo do nekih pogrešnih odluka. Međutim, tvrditi da je Austrija – zajedno s Njemačkom i Vatikanom – "rasturila" Ju-

**MITGLIED
sein bringt's!**

- **Rechtsberatung und Rechtsschutz** in arbeitsrechtlichen Angelegenheiten
- **Beratung** zu Arbeitsrecht, Arbeitszeit, Kollektivvertrag, Einstufung, Überstunden, Karenz und Mutterschutz, Weiterbildung uvm.
- **Umfassende Vorteile** durch die **Mitglieds-CARD**, auch im Bereich Freizeit, Sport, Kultur und Urlaub

Service-Hotline:
05 0301-301
www.gpa-djp.at

GPA djp
GEWERKSCHAFT DER PRIVATANGESTELLTEN
DRUCK – JOURNALISMUS – PAPIER

"Privredni angažman na Balkanu ima i politički značaj." Erhard Busek

KOSMO: Mnogi na Balkanu zamjeraju Austriji što je među prvima priznala Sloveniju i Hrvat-

goslaviju ne stoji. Jugoslavija se raspala iznutra, brutalnom nacionalističkom politikom. U slučaju Kosova vlada biv-

šeg kancelara Gusenbauera trebala je biti opreznija. Sadašnje Ahtisaarijevo rješenje

"Balkanske zemlje moraju uzeti sudbinu u svoje ruke."
Wolfgang Petritsch

ne smatram idealnim, ali se moramo potruditi da iz nje-

ga izvučemo najbolje. Zato je važno da sve balkanske zemlje uzmu sudbinu u svoje ruke i biraju razumne političare koji su spremni na kompromis.

Erhard Busek: Po mom mišljenju ispravno je da se novonastale političke situacije priznaju i da se na tome radi. Pitanju priznanja uvijek se pridaje veliki značaj, ali je u suštini odlučujuće da li su novonastale zemlje sposobne da sve funkcije izvršavaju kako treba.

KOSMO: Mislite li da je sadašnji vizni režim za države Balkana nekorektan – s jedne strane austrijska i evropska privreda profitira od Balkana, a politika ne dozvoljava slobodu kretanja?

Wolfgang Petritsch: Ukiđanje viznog režima je pitanje koje mi "stoji na srcu". Moramo otvoriti granice, naročito za mlade. Jedino tako se može zatvoriti jaz između Evrope i Balkana. Prije nekoliko dana potpisao

"Austrija i Balkan se moraju držati zajedno."

Wolfgang Petritsch

sam s bivšim visokim predstavnicima za BiH Lordom Paddyjem Ashdownom i Christianom Schwarzom-Schillingom peticiju koja se zalaže za ukidanje viza zemljama Balkana od 2010. godine. Hiljade ljudi su je

potpisali, a nadam se da ćemo time uvjeriti tim predsjednika EU-komisije Barrosa. Sloboda kretanja treba da bude ljudsko pravo!

Erhard Busek: Ja sam veliki protivnik viznog režima. Argumentacija po kojoj vize sprečavaju transfer kriminala smatram besmislicom! Svaki kriminalac uvijek će dobiti vizu! Vizni režim ne odražava se samo negativno na privredu, za mlade ljude on predstavlja ogromnu prepreku da upoznaju Evropu. Austrija se mora intenzivno založiti da se balkanske zemlje integrišu u Evropsku uniju.

KOSMO: Hvala Vam! (NM)

Erhard Busek: Neumorni Evropljanin

Bečlija Erhard Busek obavljao je u austrijskoj politici visoke funkcije. Tako je od 1978. do 1987. ovaj političar ÖVP-a bio zamjenik bečkog gradonačelnika. 1989. godine postao je ministar nauke u vladi Franza Vranitzkog, a od 1991. do 1995. bio je potpredsjednik austrijske vlade i šef ÖVP-a. Nakon isteka mandata u vladi i prepuštanja kormila ÖVP-a Wolfgangu Schüsselu, Busek preuzima vođenje Instituta za Podunavlje i Srednju Evropu u Beču (IDM). Od 2000. do 2002. bio je vladin povjerenik za proširenje EU-a, a od 2002. do 2008. koordinator Pakta za stabilnost u Jugoistočnoj Evropi.

Wolfgang Petritsch: Neosporni autoritet na Balkanu

Porijeklom koruški Slovenac, Dr. Wolfgang Petritsch je jedan od najboljih poznavalaca Balkana. Svoj politički angažman započeo je kao sekretar saveznog kancelara Brune Kreiskog od 1977. do 1983. godine. Svoj prvi angažman na Balkanu imao je kao austrijski ambasador u Beogradu od 1997. do 1999. U vrijeme kosovske krize bio je glavni pregovarač EU-a u mirovnim pregovorima u Rambouilletu. Od 1999. do 2002. obavljao je funkciju Visokog predstavnika međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini. Od prošle godine Petritsch je šef austrijske misije pri OECD-u u Parizu.

ÖVP slavi u Bregenzu i Linzu

Na izborima održanim 20. septembra u Vorarlbergu i 27. septembra u Gornjoj Austriji ÖVP je "overila" apsolutnu većinu u pokrajinskim parlamentima.

Uspehu narodnjaka u Vorarlbergu prethodila je intenzivna predizborna kampanja koju je predvodio nosilac liste, guverner Herbert Sausgruber.

Iako je u odnosu na poslednje izbore održane 2004.

osvojio četiri posto manje glasova (50,4 %), ÖVP je potvrdio apsolutnu većinu i priliku da samostalno formira novu vladu. Izuzetne izborne rezultate postigao je FPÖ, koji je zabeležio najveći rast podrške sa 12,9 % u 2004., na 25,2 % osvojenih glasova u 2009. Socijaldemokratskoj stranci je popularnost u odnosu na 2004. opala za 6,2 %, što je ovu partiju učinilo najvećim gubitnikom septembarskih izbora.

U Gornjoj Austriji ÖVP je u odnosu na prethodne pokrajinske izbore uspeo čak i povećati postotak glasova na 46,75 % (izbori 2003. 43,42 %). SPÖ beleži i ovde dramatične gubitke s postotkom glasova od 24,95 % (2003. čak 38,33 %). FPÖ je i u Gornjoj Austriji zabeležila znatan porast popularnosti i udvostručila glasove na 15,3 %.

